

Παρέμβαση Μητροπολίτη Μεσσηνίας Χρυσοστόμου: Το δικαίωμα της αυτοδιάθεσης του σώματος της γυναίκας και η «λύση» της άμβλωσης

[Μητροπολιτικό Έργο / Ι.Μ. Μεσσηνίας](#)

Παρέμβαση για το θέμα για το δικαίωμα της αυτοδιάθεσης του σώματος της γυναίκας και τη «λύση» της άμβλωσης κάνει με άρθρο του ο Σεβασμιώτατος [Μητροπολίτης Μεσσηνίας κ. Χρυσόστομος](#).

Αναλυτικά το κείμενο του Σεβασμιωτάτου:

1 .Στήν έλληνική πραγματικότητα καθημερινά βρισκόμαστε αντιμέτωποι μεταξύ «συμπληγάδων πετρών» τής παραδοσιακότητας τής «καθ' ήμᾶς Ἀνατολῆς» καί τής ήθικῆς ρευστότητας, ή όποία χαρακτηρίζει τόν δυτικό πολιτισμό καί τό άξιακό του σύστημα, μέ άποτέλεσμα νά δημιουργεΐται διαρκῶς ένα βαθύ χάσμα μέσα στήν έλληνική κοινωνία, ή όποία έκ τῶν πραγμάτων ύποχρεοΐται νά προσαρμόζεται στίς μεταβολές τής εύρωπαϊκῆς πολιτικῆς (διαζύγιο,

έκτρώσεις/άμβλώσεις, προγαμιαίες σχέσεις, όμοφυλοφιλία, εύθανασία, καύση νεκρών κ.ά.), οί όποίες συντελοϋνται στις δυτικές κοινωνίες.

Ή προσαρμοστικότητα όμως τής έλληνικής κοινωνίας από μόνη της δέν μπορεί νά δικαιώσει τόν δυτικό προσανατολισμό της οϋτε όμως διεκδικήσει τήν αύθεντία ή τό άπόλυτο κϋρος της, παρά μόνο μέσα από τήν εύρωπαϊκή νομοθεσία.

Ή συγκεκριμένη εύρωπαϊκή νομοθεσία όμως διαμορφώνει και μία ανάλογη «εύρωπαϊκή ήθική», ή πολυπλοκότητα τής όποίας μαρτυρεϊ ότι ούσιαστικά εϊναι προβληματική για νά επιβληθεϊ στην Έλληνική κοινωνία και νά γίνει ούσιαστικά άποδεκτή, άφοϋ ούσιαστικά εϊναι ξένο στοιχείο για τήν Όρθόδοξη Έκκλησία, τήν διδασκαλία Της και τήν παράδοσή Της.

Έπίσης ή παροϋσα εύρωπαϊκή νομοθεσία εκφράζει μία παθογένεια, προσδιοριστική τής ήθικής τοϋ δυτικοϋ μοντέλου κοινωνίας, άφοϋ τά πάντα θεωροϋνται στά όρια τοϋ άτομισμού και τής αύτονόμησης.

Τίθεται λοιπόν άμεσα ένα καθοριστικό και βασικό έρώτημα: Μέ ποιά κριτήρια τοποθετεϊται κάθε φορά ή Όρθόδοξη Έκκλησία στις έκάστοτε μεταβολές και στά συγκεκριμένα ήθικά ζητήματα;

Οί άπαντήσεις δέν μποροϋν νά προέλθουν μέσα από τήν άντιπαλότητα μεταξύ «φονταμενταλιστών», «νομικών», «προοδευτικών» και «χαρισματόχων πνευματικών», οϋτε νά λυθοϋν μέ τήν χρήση άφισών μέ προκατασκευασμένα συνθήματα αλλά μόνο μέ τόν εκκλησιαστικό λόγο, ως κατήχηση και διδασκαλία, μέσα από τόν όποιο θά διαμορφώσουμε συνείδηση στους πιστούς, νοηματοδοτώντας μέ αρχές και αξίες τήν ίδια τή ζωή και τήν σημασία της. Αυτό θά πρέπει νά ακολουθήσουμε και στό θέμα τών άμβλώσεων.

2. Στο επίπεδο τής εύρωπαϊκής νομοθεσίας και κατά συνεπαγωγή τής έθνικής μας, νομίζω ότι ύπάρχει ένα άφετηριακό λάθος τό όποιο προβάλλει έσφαλμένες θεωρήσεις και προεκτάσεις ως πρός τό θέμα τής έκτρωσης, γι' αυτό και έξαρχής ή Όρθόδοξη Έκκλησία αντιτίθεται σ' αυτό τό όποιο χαρακτηρίζεται «ως δικαίωμα στην άμβλωση» και θεμελιώνεται «στό δικαίωμα αύτοδιάθεσης τοϋ σώματος τής γυναίκας».

Ἡ προβληματική αὐτή προσέγγιση τῆς ἄμβλωσης ἀποτελεῖ μία θεμελιωμακή διαφοροποίηση ὡς πρὸς τὴν θεώρηση τῆς ἔννοιας τοῦ ἀτομικοῦ δικαιώματος καὶ τῆς ἀπόλυτης ἔκφρασής του ὡς δικαιώματος αὐτοδιαχείρισης τοῦ σώματος τῆς γυναίκα, σὲ ἕναν τρόπο ζωῆς καὶ ὑπαρξης, ὅπου ὑπάρχουν ἀκόμη δύο ἄλλοι ζωτικῆς σημασίας παράγοντες ἐκτός ἀπὸ τὴν γυναίκα-μητέρα, τὸ ἔμβρυο-παιδί καὶ ὁ ἄνδρας-σύζυγος.

Τὸ ἔμβρυο-παιδί, καρπὸς μιᾶς σχέσης ἀγαπητικῆς καὶ ὄχι ἀπλᾶ καὶ μόνο ἡδονικῆς ἢ ἱκανοποιητικῆς, ἄνδρος καὶ γυναικός, καὶ ὁ ἄνδρας-πατέρας ὡς ἀπαραίτητος ὄρος, ὥστε νὰ ἐποικοδομηθεῖ καὶ νὰ καρπογονήσει-καρποφορήσει αὐτή ἡ σχέση.

Ἡ τριπλή αὐτή θεώρηση τῆς ἀγαπητικῆς σχέσης (γυναίκα-μητέρα, ἄνδρος-πατέρα, ἔμβρύου-παιδιοῦ), ὡς σχέσης συμπληρωματικῆς καὶ γιὰ τοὺς τρεῖς, εἶναι τελικά πού ἐπιβάλλει νὰ προσεγγίσουμε τὸ θέμα τῆς ἄμβλωσης ὑπὸ μία ἄλλη θεώρηση, περισσότερο ὑπαρξιακή καὶ ἀνθρωπολογική, καὶ ὄχι ἀπλᾶ ὡς ἕνα γεγονὸς-πράξη, ἢ ὁποῖα ἀφορᾷ ἀποκλειστικά καὶ μόνο τὴν γυναίκα-μητέρα, ἀλλὰ πρῶτιστα, ἄμεσα καὶ οὐσιαστικά, ἐπειδὴ σχετίζεται καὶ μὲ τοὺς δύο ἄλλους παράγοντες, τὸν ἄνδρα-πατέρα καὶ τὸ ἔμβρυο-παιδί.

Σὲ αὐτή τὴν κρίσιμη ἀγαπητικὴ σχέση δέν ἔχει δικαίωμα μόνο ἡ γυναίκα-μητέρα ἀλλὰ καὶ ὁ ἄνδρας-πατέρας καὶ τὸ ἔμβρυο-παιδί, ἐπειδὴ: α) Τὸ σῶμα τῆς γυναίκα-μητέρας δέν ἀνήκει σ' αὐτὴν ἀποκλειστικά καὶ ἀπόλυτα ἀλλὰ καὶ στὸν ἄνδρα-πατέρα, ὅπως καὶ τὸ κυοφορούμενο, ἀλλὰ καὶ τὸ σῶμα τοῦ ἄνδρα δέν ἀνήκει σ' αὐτόν μόνο καὶ ἀποκλειστικά, ὥστε νὰ μπορεῖ νὰ τὸ αὐτοδιαχειρίζεται καὶ νὰ τὸ αὐτοδιαθέτει, ἀλλὰ καὶ στὴν γυναίκα-μητέρα (Α' Κορινθ. Ζ', 4), ὅπως καὶ τὸ ἔμβρυο ἀνήκει καὶ στοὺς δύο καὶ οἱ δύο ἀνήκουν σ' αὐτό, ἀφοῦ εἶναι καρπὸς καὶ τῶν δύο, γυναίκα-μητέρα καὶ ἄνδρα-πατέρα. β) Ἐξαιτίας τῆς σχέσης γυναίκα-μητέρα, ἄνδρα-πατέρα καὶ ἔμβρύου-παιδιοῦ τὸ ἔμβρυο ἔχει τὴν δική του «ἐμβρυακή προσωπικότητα» (embryal personhood), ἢ ὁποῖα ἐνέχει ἀξία στὴ ζωή τοῦ ἔμβρύου, ἀφοῦ τὸ ἔμβρυο πλέον ξεκινᾷ τὴν ζωή του ὡς ἄνθρωπος ἀπὸ τὴν πρώτη στιγμή τῆς σύλληψής του, «ἐξ ἄκρας συλλήψεως». Γιὰ τὸν λόγο αὐτό καὶ τὸ ἔμβρυο ἔχει «δικαίωμα στὴ ζωή», πρέπει νὰ ἀπολαμβάνει τὸ σεβασμὸ καὶ τὴν προστασία τῆς ἐγκύου γυναίκα-μητέρας του καὶ νὰ τοῦ ἐξασφαλίζεται ἡ διαίωσις τῆς ἐμβρυακῆς ζωῆς καὶ προσωπικότητάς του καὶ ἀπὸ τοὺς δύο γονεῖς, ὅπως οἱ ἴδιοι γονεῖς καλοῦνται νὰ προστατεύσουν τὸ παιδί τους καὶ ὅταν βρίσκεται ἐκτός τοῦ σώματος τῆς γυναίκα-μητέρας, ἐνῶ δέν μπορεῖ νὰ μὴν ἰσχύει αὐτό ὅταν τὸ παιδί βρίσκεται ἐντὸς τοῦ σώματος τῆς γυναίκα-μητέρας του, ἀφοῦ τὸ δικαίωμα γιὰ ζωή ὑπάρχει πάντοτε, ὄχι ὅμως καὶ τὸ δικαίωμα πρὸς θάνατο.

Ἡ ἀντίθετη στάση τῆς γυναίκα-μητέρας βεβαιώνει τὴν λανθασμένη ἀντίληψη

χρήσης και αυτοδιάθεσης του σώματός της, ως ατομικού και μόνο δικαιώματός της.

3. Υπ' αυτή την προοπτική και θεώρηση ή άμβλωση δεν μπορεί να αποτελεί «λύση». Κατανοείται μόνο ως φόνος και όχι ως απελευθέρωση της γυναίκας-μητέρας ή καταξίωση του δικαιώματός της για αυτοδιάθεση.

Ο παραπάνω προβληματισμός έχει αρχίσει να επαναφέρει το θέμα της άμβλωσης στο δημόσιο διάλογο και να εκδηλώνεται, διεθνώς πλέον, ως έρώτημα ως προς την αξία της ζωής του έμβρύου ως «έμβρυακής προσωπικότητας» (embryal personhood). Σ' αυτόν τον διάλογο ο λόγος της Ορθόδοξης ανθρωπολογίας πρέπει να έχει τη δική του θέση και συμβολή και σ' αυτόν τον διάλογο προσβλέπει ή παρούσα παρέμβαση.